

§ 315

Antagande av metod för e-arkivering av elektroniskt underskrivna handlingar från verksamhetssystemet Lex
Dnr KS/2019:79

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar metod för e-arkivering av elektroniskt underskrivna beslut, daterad 2019-09-05, och intygar de elektroniska underskrifternas giltighet i verksamhetssystemen Lex2 och Ciceron vid signeringstillfället och därmed över tid.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade vid sammanträde den 19 mars 2013 att kommunen successivt skulle övergå till en digital nämndadministration. Beslutet innebar att samtliga nämnder och styrelser protokoll skulle skrivas under elektroniskt. Kungsbacka kommun har sedan beslutet togs succesivt övergått från en analog till digital hantering av nämnders och styrelser protokoll. Kommunen har med anledning av bytet av verksamhetssystemet Lex2 behov av att e-arkivera ärenden och handlingar därifrån.

Kommunstyrelsen får i sin roll som arkivmyndighet fatta kommunövergripande beslut för en god arkivvård. Vården av kommunens digitala allmänna handlingar ska ske i det kommungemensamma e-arkivet.

Genom att kommunstyrelsen intygar de elektroniska underskrifternas giltighet vid signeringstillfället intygas underskrifternas giltighet över tid.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2019-09-05

Kommunledningskontorets underlag *Metod för e-arkivering av elektroniskt underskrivna beslut*, 2019-09-05

Beslutsgång

Ordförande Hans Forsberg (M) konstaterar att det finns ett förslag till beslut, kommunledningskontorets. Ordföranden (M) prövar förslaget och finner att arbetsutskottet beslutar enligt kommunledningskontorets förslag.

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder och styrelser.

E-arkivering av elektroniskt underskrivna beslut

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen antar metod för e-arkivering av elektroniskt underskrivna beslut, daterad 2019-09-05, och intygar de elektroniska underskrifternas giltighet i verksamhetssystemen Lex2 och Ciceron vid signeringstillfället och därmed över tid.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade vid sammanträde den 19 mars 2013 att kommunen successivt skulle övergå till en digital nämndadministration. Beslutet innebar att samtliga nämnder och styrelser protokoll skulle skrivas under elektroniskt. Kungsbacka kommun har sedan beslutet togs successivt övergått från en analog till digital hantering av nämnders och styrelser protokoll. Kommunen har med anledning av bytet av verksamhetssystemet Lex2 behov av att e-arkivera ärenden och handlingar därifrån.

Kommunstyrelsen får i sin roll som arkivmyndighet fatta kommunövergripande beslut för en god arkivvård. Vården av kommunens digitala allmänna handlingar ska ske i det kommungemensamma e-arkivet.

Genom att kommunstyrelsen intygar de elektroniska underskrifternas giltighet vid signeringstillfället intygas underskrifternas giltighet över tid.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2019-09-05

Kommunledningskontorets underlag *Metod för e-arkivering av elektroniskt underskrivna beslut*, 2019-09-05

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder och styrelser.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade vid sammanträde den 19 mars 2013 att kommunen successivt skulle övergå till en digital nämndadministration. Beslutet innebar att samtliga nämnder och styrelser

protokoll skulle skrivas under elektroniskt. Frågan om elektroniskt underskrivna protokolls laglighet blev prövad i Förvaltningsrätten (dom 2014-05-26) och Kammarrätten (dom 2014-09-24) som beslutade att det inte fanns några hinder för att skriva under protokoll elektroniskt.

Nämndernas protokoll utgör en viktig del av kommunens arkiv och är allmänna handlingar som ska bevaras. Kommunen har sedan 2015 ett e-arkiv där digitala allmänna handlingar ska bevaras för all framtid.

Kommunen har med anledning av bytet av verksamhetssystemet Lex2 behov av att e-arkivera ärenden och handlingar därifrån. I Lex2 hanteras kommunens diarieföring och nämndadministration och det är i Lex2 som protokoll från nämnder och styrelser förvaras innan e-arkivering. För e-arkivering av ärenden med tillhörande handlingar finns en vedertagen metod som tillämpats i kommunen sen innan. E-arkivering av beslut som blivit elektroniskt underskrivna har inte genomförts tidigare i kommunen och därför har frågan om metod för detta aktualiserats.

Val av metod

Att bevara elektroniska signaturer skiljer sig inte från hur man hanterar bevarandet av annan digital information, exempelvis handlingstypen protokoll. Hur man ska bevara och e-arkivera dessa finns en vedertagen metod för. När det handlar om att bevara den elektroniska signaturs giltighet över tid så skiljer sig bevarandemetoderna åt. Riksarkivet har i sina rapporter *Framställning och bevarande av elektroniska signaturer* (Riksarkivet, Framställning och bevarande av elektroniska signaturer, diarienummer RA 20-2013-1154) listat två tillvägagångssätt vilka är ”rekursiv tidsstämpling” och ”systemberoende” metod.

Den systemberoende metoden innebär kortfattat att bevarandet av den elektroniskt underskrivna handlingen och dess giltighet arkiveras i ett e-arkiv. E-arkivet, och användarna av e-arkivet, kan med tekniska och systematiska åtgärder säkerställa att den elektroniskt underskrivna handlingen inte förvanskas. Bland annat genom behörighetskontroller, loggning, arbetsrutiner och säkerhetskontroller.

Kommunstyrelsen får i sin roll som arkivmyndighet fatta kommunövergripande beslut för en god arkivvård. Vården av kommunens digitala allmänna handlingar ska ske i det kommungemensamma e-arkivet och därför väljer kommunen att tillämpa systemberoende metod för e-arkivering av beslut från Lex2 och att metoden ska gälla för samtliga nämnder och styrelser. Den rekursiva tidsstämplingsmetoden lämpar sig för handlingar som tillkommit i led av en rättshandling. Beslut har bevisverkan men är inte resultatet av en rättshandling, som exempelvis ingångna avtal är. Därför finns det inget behov av att omstämpla (rekursiv tidsstämpling) besluten i ett långsiktigt perspektiv.

Victoria Pettersson

Utvecklare informationsförvaltning

Metod för e-arkivering av elektroniskt underskrivna beslut

Metod för e-arkivering

Vid bevarandet av den elektroniska signaturens giltighet över tid finns, i dagsläget, enligt Riksarkivet två bevarandemetoderna, de är ”rekursiv tidsstämpling” och ”systemberoende” metod. Dessa har Riksarkivet beskrivit i sina rapporter *Framställning och bevarande av elektroniska signaturer* (Riksarkivet, Framställning och bevarande av elektroniska signaturer, diarienummer RA 20-2013-1154).

Rekursiv tidsstämpling

Metoden innebär förenklat att man kan visa att en signatur var giltig en gång i tiden, innan den upphörde att vara giltig, genom att bevara signaturen och alla komponenter som användes för validera signaturen. Detta kräver att man även kan visa att alla komponenter var giltiga en gång i tiden, innan de upphörde att vara giltiga, vilket uppnås genom att tidsstämpla [”signera”] alla komponenter. Tidsstämplingen, vilken i princip använder samma teknologi som signaturer, lider emellertid av samma problem – den är giltig för en viss period och kommer med tiden att upphöra att vara pålitlig. Detta kräver att tidsstämplingen i sin tur måste ”omstämplas” med jämna mellanrum, det vill säga, rekursiv tidsstämpling. Slutresultatet är en ”kedja” av tidsstämplar som man kan följa för att utreda om en signatur var giltig en gång i tiden. (Riksarkivet, Framställning och bevarande av elektroniska signaturer, diarienummer RA 20-2013-1154)

Systemberoende metod

Med ”systemberoende” åsyftas exempelvis tekniska och/eller systematiska åtgärder som tillsammans skapar ett system som kan validera ett dataobjekt genom att säkerställa att det dataobjektet inte har förändrats och att dataobjektet isolerats sedan omhändertagande. Detta kan exempelvis vara att man arkiverar ett elektroniskt signerat dokument i ett system för bevarande [”e-arkiv”]. (Riksarkivet, Framställning och bevarande av elektroniska signaturer, diarienummer RA 20-2013-1154)

Val av metod

Vid e-arkivering av elektroniskt underskrivna besluten och underskrifternas giltighet, från verksamhetssystemet Lex2 och i framtiden från Ciceron, är det den systemberoende metoden som kommer användas. När kommunstyrelsen intygar de elektroniskt underskrivna beslutens äkthet vid signeringstillfället behöver kommunen inte tillämpa metoden för rekursiv tidsstämpling. Den systemberoende metoden räcker för att kommunen ska kunna säkerställa beslutens, och den elektroniska signaturens, ursprungliga skick och att de inte förvanskats över tid. Detta säkerställs i kommunens e-arkiv.

Bakgrund och övervägande

Att e-arkivera elektroniskt underskrivna handlingar och underskrifters giltighet är ett relativt nytt område för svenska kommuner, regioner och myndigheters informationsförvaltare och arkivarier att ta sig an. Frågan har aktualiserats till följd av den ökade digitaliseringen i samhället och det är många som inte har en praktisk lösning på plats för frågan. För att komma fram till val av metod, för att både säkerställa bevarandet av de elektroniskt underskrivna besluten och deras giltighet under ett långsiktigt perspektiv, har Riksarkivet rådfrågats. Frågan om val av metod är inte helt enkel att svara på eftersom det finns flera aspekter att ta hänsyn till innan e-arkivering görs. Riksarkivets inspel i ämnet har varit att synliggöra vissa frågor som är relevanta för kommunen att ta hänsyn till vid val av metod. Exempelvis har kommunen behövt ta ställning till om signaturernas giltighet behöver valideras över tiden för att säkerställa äktheten i ett rättsligt sammanhang, och om så är fallet med vilken intervall det ska ske.

Rent tekniskt skiljer sig inte metoderna för att e-arkivera och bevara elektroniskt underskrivna handlingar mot att e-arkivera och bevara den elektroniska handlingens signatur. Problematiken handlar om att säkerställa den elektroniska underskriftens giltighet över tid. Det finns inga garantier för att den som utfärdat certifikatet för den elektroniska signaturen finns kvar om 10 år, än heller om 50, 100 eller 1000 år. Vilket är det tidsspänn som gäller för bevarandet av allmän handling.

När Riksarkivet tillfrågades om de genomfört en e-arkivering av elektroniskt underskrivna handlingar var deras svar nej. Kungsbacka kommun kan vara en av de första i Sverige med att genomföra en e-arkivering av elektroniskt underskrivna handlingar. Frågan är aktuell för kommunen med anledning av att verksamhetssystemet Lex2 byts ut och ersätts av Ciceron under hösten år 2019.